

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

**KLASA: UP/II-034-02/23-01/392
URBROJ: 354-02/12-23-6
Zagreb, 29. kolovoza 2023.**

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Anđelka Rukelja, zamjenika predsjednice te Alice Brandt i Karmele Dešković, članica, povodom žalbe žalitelja Tramax d.o.o., Split, OIB: 21270210680, na odluku o odabiru u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2023/S 0F5-0011576, predmet nabave: toneri, naručitelja Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić, OIB: 83462362655, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članka 398. i 425. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16 i 114/22; dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi

R J E Š E N J E

1. Žalba žalitelja Tramax d.o.o., Split, odbija se kao neosnovana.
2. Zahtjev žalitelja Tramax d.o.o., Split, za naknadom troškova žalbenog postupka, odbija se.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić, objavio je 20. ožujka 2023. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2023/S 0F5-0011576, predmet nabave: toneri. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda s relativnim ponderima: rok isporuke – 10%, organizacija zbrinjavanja istrošenih spremnika – 10%, eko oznaka „Blue Angel“ ili jednakovrijedna – 10%, reciklirana ambalaža – 10% i cijena – 60%.

U predmetnom postupku nabave dostavljene su tri ponude, a žalbeno tijelo je dana 13. lipnja 2023. godine donijelo Rješenje KLASA: UP/II-034-02/23-01/241, URBROJ: 354-02/8-23-6, kojim je postupajući po žalbi žalitelja Narodne novine d.d., Zagreb, poništilo odluku o odabiru od 5. svibnja 2023. godine, kojom je bila odabrana ponuda ponuditelja Tramax d.o.o. Split. Žalbeno tijelo je predmet vratilo naručitelju na ponovno postupanje.

Postupajući po spomenutom rješenju žalbenog tijela, naručitelj je u ponovljenom postupku pregleda i ocjene ponuda dvije ponude ocijenio valjanima te je dana 17. srpnja 2023. godine donio Odluku o odabiru br. 2, kojom je odabrao ponudu ponuditelja Narodne novine d.d., Zagreb. Odluka o odabiru objavljena je u EOJN dana 19. srpnja 2023. godine.

Nezadovoljan predmetnom odlukom o odabiru urednu žalbu je dana 27. srpnja 2023. godine izjavio ponuditelj Tramax d.o.o., Split.

Žalitelj u žalbi u bitnome osporava valjanost ponude odabranog ponuditelja, žalbenim zahtjevom predlaže poništenje odluke o odabiru i traži naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 1.405,00 eura, specificirano na trošak naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 1.320,00 eura i trošak za usluge prevođenja u iznosu od 85,00 eura.

Naručitelj i odabrani ponuditelj u odgovorima na žalbu u bitnome osporavaju žalbene navode žalitelja i predlažu odbiti žalbu kao neosnovanu.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izveden je dokaz pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi, ponude odabranog ponuditelja, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, odluke o odabiru te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je neosnovana.

Žalitelj u žalbi upućuje na točku 2.5. dokumentacije o nabavi kojom je predviđeno da ponuditelji, osim u Troškovniku – specifikaciji opisanih originalnih tonera, mogu nuditi i jednakovrijedne tonere, zatim upućuje na točku 4.3.5. dokumentacije o nabavi prema kojoj svi ponuđeni proizvodi moraju biti novoprodukcijeni proizvodi odnosno gospodarski subjekt ne smije nuditi obnovljenje, reparirane, ponovno punjene ili slične proizvode.

Nadalje, žalitelj također upućuje na točku 6.6. dokumentacije o nabavi, kojom je kao jedan od kriterija za ekonomski najpovoljniju ponudu predviđena Eko oznaka Blue Angel ili jednakovrijedna, zatim navodi da je ponuditelj u Troškovniku – specifikaciji dužan naznačiti koji su proizvodi pokriveni eko oznakom, dati Izjavu za bodovanje kriterija eko oznake te je kao dokaz posjedovanja te oznake dužan iskazati internetsku adresu na kojoj za pojedinog proizvođača ponuđenih tonera naručitelj može utvrditi postojanje eko oznake, a u slučaju da traženi podatci nisu dostupni, ponuditelj mora dostaviti ovjereni dokument u pisanom obliku u kojem će biti iskazano da proizvođač ponuđenih tonera posjeduje eko oznaku.

Žalitelj ističe da iz ponude odabranog ponuditelja proizlazi da je za određene stavke troškovnika - specifikacije ponudio originalne, a za određene stavke jednakovrijedne tonere proizvođača Turbon Romania SRL. Kao dokaz da proizvodi koje je ponudio nose eko oznaku Blue Angel ili jednakovrijednu, navodi da je odabrani ponuditelj u Troškovniku - specifikaciji naznačio koji su proizvodi pokriveni eko oznakom, dao je Izjavu za bodovanje kriterija eko oznake te oznaku internetske adrese za postojanje eko oznake Blue Angel i licencu Nordic Ecolabel br.: 3008 0046, koju posjeduje Turbon Romania SRL koja je navedena u troškovniku - specifikaciji kao proizvođač nuđenih jednakovrijednih proizvoda (tonera).

Prema žalitelju, iz navedene licence proizlazi da su jednakovrijedni proizvodi (toneri proizvođača Turbon Romania SRL) koje odabrani ponuditelj nudi, obnovljivi toneri koje sukladno dokumentaciji o nabavi gospodarski subjekti ne smiju nuditi, radi čega je ponuda u suprotnosti sa zahtjevima i uvjetima iz dokumentacije o nabavi.

Potvrdu da se radi o obnovljivim tonerima, žalitelj navodi da je dobio i u korespondenciji putem e-maila s djelatnikom Turbon Romania SRL Sašom Damjanovićem (Business development manager). Naime, navodi da je u e-mailu koji je 20. srpnja 2023. godine poslao gospodin Saša Damjanović priložen Turbon Company Profile u pdf. formatu

iz kojeg je vidljivo na stranicama 2 i 8 da proizvođač proizvodi obnovljive tonere (uloške) te je pored toga i sam naveo da Turbon Romania SRL proizvodi isključivo reproizvedene (ne newbuild) tonere.

Kao potvrda da je Turbon Romania SRL proizvođač HOCH tonera koje nudi odabrani ponuditelj, vidljivo je, ističe žalitelj, iz korespondencije od 24. srpnja 2023. godine sa Sašom Damjanovićem.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da je odabrani ponuditelj dostavio potpisanu i ovjerenu izjavu iz Priloga VII dokumentacije o nabavi kojom potvrđuje da su svi ponuđeni proizvodi novoprodukcijeni proizvodi, odnosno da ne nudi obnovljene, reparirane, ponovno punjene ili slične proizvode, što je sukladno točkama 4.3.5. i 4.6.5. dokumentacije o nabavi. Također, navodi da je u postupku pregleda i ocjene ponuda utvrdio da je odabrani ponuditelj dostavio spomenutu izjavu kako je traženo dokumentacijom o nabavi te da nije imao razloga sumnjati u dostavljenu izjavu, tim više što je odabrani ponuditelj i u ESPD obrascu ispunio dio koji se odnosi na lažno prikazivanje činjenica. S obzirom na navedeno, naručitelj ističe da je nakon ponovnog pregleda i ocjene ponuda odabrao ponudu ponuditelja Narodne novine d.d. i donio odluku o odabiru br. 2.

Žalitelj nije dostavio očitovanje na naručiteljev odgovor na žalbu.

Odabrani ponuditelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da je proizvođač jednakovrijednih tonera, ukoliko želi dobiti potvrdu da se radi o ekološko i zdravstveno ispravnom proizvodu (toneru) dužan u procesu proizvodnje koristiti prazne patrone originalnih proizvođača (OEM) te da samo u tom slučaju, ako koristi prazne OEM kazete te materijale koji se mogu reciklirati, može „dobiti“ eko oznaku Blue Angel ili jednakovrijednu.

Nadalje, navodi da to što se u procesu proizvodnje novog tonera koriste dijelovi koji se mogu reciklirati, odnosno koristiti u proizvodnji novih proizvoda (tonera) ne znači da se radi o repariranom, ponovno punjenom ili obnovljenom toneru nego da se radi o novom proizvodu koji ima svoje trgovačko ime, pakiranom u originalnoj tvorničkoj ambalaži s nazivom i oznakom proizvođača te se koristi u pisačima koji su navedeni u troškovniku kako je propisano dokumentacijom o nabavi.

Proizvodnja tonera koji mogu nositi ekološku oznaku, nastavlja odabrani ponuditelj, ima za cilj promicati proizvodnju korištenih istrošenih patrona kako bi se spriječila proizvodnja otpada i smanjio utjecaj na okoliš koji proizlazi iz procesa tiska i kopiranja i utjecaj na okoliš povezanih s proizvodnjom novih uložaka što rezultira utjecajem na tržište i podržava tvrtke koje su posvećene proizvodnji korištenjem istrošenih uložaka za ponovnu upotrebu kvalitetnih tintnih i toner uložaka s količinom i kvalitetom ispisa jednako kakvoći originalnih uložaka i s prahom tonera ili tinte bez određenih opasnih tvari i niže emisije opasnih tvari. Na taj način se postižu bolji ekološki rezultati i promovira model kružnog gospodarstva, a to područje uređuje više uredbi EU.

Nadalje, odabrani ponuditelj ističe da za održivu proizvodnju sve više proizvođača radi na recikliranju i ponovnoj proizvodnji proizvoda nakon potrošnje, kao i da to rade i proizvođači originalnih tonera i tinti. Za potvrdu navedene tvrdnje u prilogu odabrani ponuditelj dostavlja HP letak u kojem se navodi da HP reciklira istrošene tonere i tinte kao materijal za proizvodnju svojih novih tonera i tinti, a upućuje i na Rješenje žalbenog tijela KLASA: UP/II-034-02/21-01/1085.

Također, navodi da se u certifikatu ISO 9001:2015 izdan proizvođaču Turbon Romania čije proizvode je nudio odabrani ponuditelj, a koji certifikat dostavlja u privitku odgovora na žalbu, jasno navodi da se radi o razvoju, proizvodnji i distribuciji potrošnog materijala za pisače (tonera) za laserske pisače pa temeljem gore navedenog smatra da je ponudio tonere sukladno traženom u dokumentaciji o nabavi.

Ocjenjujući osnovanost predmetnog žalbenog navoda utvrđeno je da je točkom 2.5. dokumentacije o nabavi – Tehničke specifikacije, propisano da se tehničke specifikacije nalaze u Prilogu II – Troškovnik - Tehnička specifikacija. Nadalje, propisano je: „Naručitelj je u Troškovnik- tehničkoj specifikaciji naveo model ili podmodel tonera koji se nabavljaju. Iz navedenog proizlazi da je Naručitelj tonere opisao kao originalne proizvode kako zbog prepoznatljivosti i prikaza određenih tehničkih karakteristika koje ti proizvodi moraju sadržavati, tako i iz razloga što se ti proizvodi ne mogu dovoljno jasno opisati sukladno čl. 210 st.2.ZJN 2016, međutim sukladno ZJN 2016 Ponuditelj osim opisanih originalnih tonera, mogu nuditi i jednakovrijedne tonere koje proizvode ostali proizvođači. U slučaju ako ponuditelj nudi artikle trećeg proizvođača, dužan je dokazati kvalitetu ponuđenog u odnosu na originalne artikle. Svi artikli koji će se isporučivati moraju biti pakirani u originalnoj tvorničkoj ambalaži s kataloškom oznakom artikla i nazivom proizvođača, te na način koji omogućuje siguran transport i manipulaciju.“.

Nadalje, utvrđeno je da su točkom 4. dokumentacije o nabavi određeni kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti) te je podtočkom 4.3.5. - Opis tehničkih mogućnosti i mjera za osiguranje kvalitete propisano: „Izjava o novoprodučenim proizvodima - Gospodarski subjekt je obavezan u ponudi dostaviti pisanu Izjavu (obrazac se nalazi u Prilogu VII ove Dokumentacije o nabavi) kojom gospodarski subjekt potvrđuje da su svi ponuđeni proizvodi novoprodučeni proizvodi, odnosno da ne nudi obnovljene, reparirane, ponovno punjene ili slične proizvode.“

Podtočkom 4.6.5. dokumentacije o nabavi propisano je: „Za potrebe utvrđivanja okolnosti iz točke 4.3.5. Naručitelj će prije donošenja odluke o odabiru u ovom postupku javne nabave od Ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu tražiti kao dokaz sposobnosti dostavu Izjave sukladno točki 4.3.5. Dokumentacije o nabavi.“.

Nadalje, uvidom u točku 6.6. dokumentacije o nabavi – Kriterij za odabir ponude, utvrđeno je da je kao jedan od kriterija odabira predviđena i Eko oznaka „Blue Angel“ ili jednakovrijedna, iskazana u relativnom ponderu od 10%. Kao mjerilo za bodovanje spomenutog kriterija naručitelj je naveo da je, „s ciljem očuvanja čistoće zraka u svojim poslovnim prostorijama odlučio dodijeliti dodatne bodove Ponuditeljima koji nude proizvode proizvođača koji nose eko oznaku „Blue Angel“ ili jednakovrijednu oznaku. Maksimalan broj bodova koji se dodjeljuje po ovom kriteriju je 10 bodova, a pravo na te bodove ostvaruje Ponuditelj koji ponudi najmanje 50% ili više od 50% proizvoda iz Troškovnika tehničke specifikacije, misleći pritom 50% ili više od 50% stavki (Tipova proizvoda), čiji proizvođači nose oznaku „Blue Angel“.“

Također, naručitelj je u tom dijelu dokumentacije o nabavi, propisao: „Ponuditelji su u Troškovniku-tehničkoj specifikaciji obvezni naznačiti koji proizvodi su pokriveni eko oznakom Blue Angel. U Izjavi Eko oznaka „Blue Angel“ (obrazac se nalazi u Prilogu X ove Dokumentacije o nabavi), potrebno je navesti koji postotak troškovničkih stavki (ponuđenih proizvoda) posjeduje eko oznaku „Blue Angel“. Obrazloženje kriterija: Vodeći računa o ekologiji, Naručitelj iskazanim zahtjevom želi postići maksimalnu kvalitetu zraka te smanjiti na najmanju mjeru zrakom nošena onečišćenja. Na temelju eko oznake Blue Angel proizvođač dokazuje da tonere za ispisne uređaje proizvodi na ekološki svjestan način, odnosno da je zagarantirana zaštita okoliša i zdravlja ljudi. U smislu dokaza da proizvođač ponuđenih tonera posjeduje eko oznaku Blue Angel, potrebno je da ponuditelj u svojoj ponudi iskaže internet adresu na kojoj za pojedinog proizvođača ponuđenih tonera Naručitelj može utvrditi postojanje eko oznake Blue Angel. U slučaju da traženi podaci nisu dostupni na internetskim stranicama, ponuditelj mora pružiti dokaz u smislu dostave ovjerenog dokumenta u pisanom obliku u kojem će biti iskazano da proizvođač ponuđenih tonera posjeduje eko oznaku Blue Angel ili jednakovrijednu, i kao dokaz navedenoj Izjavi priložiti Certifikat „Blue Angel“ ili drugi jednakovrijedan dokument.“.

Uvidom u Troškovnik – Tehničku specifikaciju utvrđeno je da se sastoji od ukupno 40 stavki, kao i da je naručitelj omogućio nuđenje jednakovrijednih proizvoda/tonera, uz oznaku proizvođača i modela/tipa jednakovrijednog proizvoda.

Uvidom u ponudu odabranog ponuditelja, utvrđeno je da je u troškovniku – tehničkoj specifikaciji, među ostalim, nudio jednakovrijedne tonere traženim, pri čemu je kao proizvođača i model/tip jednakovrijednih tonera upisao Turbon Romania SRL/HOCH. Nadalje, utvrđeno je da je u ponudi dostavio, sukladno obrascima iz dokumentacije o nabavi, Izjavu za bodovanje kriterija eko oznake „Blue Angel“, prema kojoj potvrđuje da eko oznaku „Blue Angel“ ili jednakovrijednu ima 87,5% ponuđenih stavki troškovnika – tehničke specifikacije.

Osim navedenog, utvrđeno je da je u ponudi dostavio dokument: „Nordic Ecolabel 3008 0046 – Turbon Romania SRL“, u kojem je, među ostalim, navedeno da je Turbon Romania SRL nositelj licence Nordic Ecolabel br.: 3008 0046 za grupu proizvoda: 008 tvornički obnovljeni OEM toneri“.

Nadalje, utvrđeno je da je odabrani ponuditelj na poziv naručitelja od 5. srpnja 2023. godine – „Zahtjev za dostavom ažuriranih dokumenata i pojašnjenjem u postupku javne nabave“, dostavio Izjavu o novoprodučenim proizvodima od 10. srpnja 2023. godine, sukladno točkama 4.3.5. i 4.6.5. dokumentacije o nabavi, u kojoj potvrđuje da su svi ponuđeni proizvodi novoprodučeni proizvodi, odnosno da ne nudi obnovljene, reparirane, ponovno punjene ili slične proizvode.

Slijedom prethodno navedenog, u žalbenom postupku utvrđeno je da je naručitelj točkama 4.3.5. i 4.6.5. dokumentacije o nabavi, kao dokaz sposobnosti, propisao Izjavu o novoprodučenim proizvodima, koju je odabrani ponuditelj dostavio.

Također, naručitelj je točkom 6.6. dokumentacije o nabavi, kao jedan od kriterija za odabir ponude, propisao posjedovanje eko oznake „Blue Angel“ ili jednakovrijedne, a odabrani ponuditelj je u tu svrhu dostavio dokaz da je proizvođač ponuđenih jednakovrijednih proizvoda – Turbon Romania SRL, nositelj licence Nordic Ecolabel za grupu proizvoda: tvornički obnovljeni OEM toneri.

Nadalje, odabrani ponuditelj je u očitovanju na žalbu, među ostalim, istaknuo da to što se u procesu proizvodnje novog tonera koriste dijelovi koji se mogu reciklirati, odnosno koristiti u proizvodnji novih proizvoda (tonera) ne znači da se radi o repariranom, ponovno punjenom ili obnovljenom toneru nego da se radi o novom proizvodu koji ima svoje trgovačko ime, pakiranom u originalnoj tvorničkoj ambalaži s nazivom i oznakom proizvođača te se koristi u pisačima koji su navedeni u troškovniku kako je propisano dokumentacijom o nabavi. Također, odabrani ponuditelj je naveo i da je proizvođač jednakovrijednih tonera, ukoliko želi dobiti potvrdu da se radi o ekološko i zdravstveno ispravnom proizvodu (toneru), dužan u procesu proizvodnje koristiti prazne patrone originalnih proizvođača (OEM) te da samo u tom slučaju, ako koristi prazne OEM kazete te materijale koji se mogu reciklirati, može „dobiti“ eko oznaku Blue Angel ili jednakovrijednu.

Žalitelj nije dostavio očitovanje na navedeni odgovor odabranog ponuditelja, čime isti nije osporio.

Slijedom navedenog, žalbeno tijelo je u konkretnom slučaju, primjenom pravila o teretu dokazivanja iz članka 403. ZJN 2016, ocijenilo da žalitelj nije dokazao da ponuda odabranog ponuditelja nije u skladu s predmetnom dokumentacijom o nabavi, odnosno njezinom točkom 4.3.5. prema kojoj je trebalo dostaviti Izjavu o novoprodučenim proizvodima. Naime, utvrđeno je da je odabrani ponuditelj traženu Izjavu dostavio, čime je udovoljio traženju naručitelja, a također je udovoljio i traženju vezano uz eko oznaku „Blue

Angel“ ili jednakovrijednu, kao jednom od kriterija za odabir ponude, budući da je dostavio dokaz iz kojeg je razvidno da je proizvođač ponuđenih jednakovrijednih proizvoda Turbon Romania SRL nositelj licence Nordic Ecolabel. Stoga je predmetni žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

Slijedom svega naprijed navedenog, temeljem članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016., žalba žalitelja odbijena je kao neosnovana te je odlučeno kao u točki 1. izreke ovoga rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 1.405,00 eura. Sukladno odredbi članka 431. stavka 4. ZJN 2016, u slučaju odbijanja žalbe žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka. Stoga je odlučeno kao u točki 2. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENIK PREDsjednice

Anđelko Rukelj

